

20. JANUAR 2021 / 2021. JANUÁR 20.

25. Festgala der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen wurde im Fernsehen und im Internet übertragen

A televízióban és az interneten közvetítették a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 25. ünnepi gáláját

Die traditionell am 2. Samstag des neuen Jahres, am Tag der Ungarndeutschen Selbstverwaltungen veranstaltete großangelegte LdU-Landesgala konnte im Januar 2021 wegen der Corona-Pandemie leider nicht wie gewöhnlich, als Veranstaltung stattfinden. Darauf ganz zu verzichten musste aber die ungarndeutsche Gemeinschaft doch nicht, denn durch die Unterstützung des Bundesministeriums des Innern, für Bau und Heimat, und in Zusammenarbeit mit der Redaktion der ungarndeutschen Fernsehsendung „Unser Bildschirm“ von MTVA (Fonds für Medienunterstützung und Vermögensverwaltung) bereitete sich die Landesselbstverwaltung mit einer Fernseh- bzw. Online-Gala vor.

A Magyarországi Német Önkormányzatok Napján, hagyományosan az új év második szombatján rendezett nagyszabású MNOÖ-gálát 2021 januárjában a koronavírus-járvány miatt nem lehetett a megszokott formában, személyes jelenléttel megtartani. Teljesen azonban mégsem kellett róla lemondania a magyarországi német közösségnek, hiszen a Németországi Szövetségi Belügyminisztérium támogatása révén, valamint az MTVA (Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap) Unser Bildschirm című magyarországi német magazinműsor szerkesztőségének együttműködésével lehetővé vált, hogy az országos német önkormányzat gálaműsorát televízió és internetes közvetítés keretében követhessék az érdeklődők.

Der erste Teil der Zusammenstellung mit den Grußworten der LdU-Vorsitzenden Ibolya Hock-Englender, mit der Vorstellung der mit der Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschen Ausgezeichneten – *Dr. Katalin Árkossy* (Lehrstuhlleiterin im Germanistischen Institut der Eötvös-Loránd-Universität i.R.), *Agnes Szauer* (Hochschullehrerin und Hauptabteilungsleiterin i.R.) und *Maria Wolfart-Stang* (wissenschaftliche Mitarbeiterin und Lehrerin i.R.) –, sowie mit einer bunten Auswahl von Produktionen der Galaprogramme der Vorjahre wurde am 12. Januar in ["Unser Bildschirm"](#) gesendet.

Der [zweite Teil](#) – unter anderem auch mit der Vorstellung der diesjährigen Valeria-Koch-PreisträgerInnen: *András Bogár-Szabó* (Friedrich-Schiller-Gymnasium Werischwar), *Anett Eliza Emmert* (Ungarndeutsches Bildungszentrum Baje), *Krisztina Tavaszi* (László-Lovassy-Gymnasium Wesprim), *Eva Weimert* (Kindergartenpädagogin, Absolventin der József Eötvös Pädagogischen Hochschule Baje) – wurde am 19. Januar in demselben Fernsehprogramm gezeigt.

Auch die Sendung ["Dokuzóna"](#) bringt bald eine 52minütige Zusammenstellung; Sendezeiten: 25. Januar (Montag) 22:30 Uhr, Duna World, Wiederholung: Samstag (30. Januar) 23:30 Uhr, Duna World, und demnächst präsentieren wir auf dem [YouTube-Kanal der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen](#) die Online-Version der Gala.

A műsor első része január 12-én került adásba, ebben *Englenderné Hock Ibolya* MNOÖ-elnök köszöntőbeszédét, valamint a Magyarországi Németiségért Arany Díszítúvel kitüntetettek bemutatkozását láthatták a nézők. A magas rangú kitüntetést idén *dr. Árkossy Katalin* (az ELTE Germanisztika Intézetének nyugalmazott tanszékvezetője), *Szauer Ágnes* (nyugalmazott főiskolai tanár és főosztályvezető) valamint *Wolfart Jánosné* (nyugalmazott tudományos munkatárs és pedagógus) vehették át. Ezen kívül az elmúlt évek gálaműsoraiból válogatott kultúrműsor-részleteket is láthattak a nézők az [Unser Bildschirm január 12-i adásában](#).

A [második rész](#) január 19-én került adásba, abban többek között az idén Koch Valéria Díjban részesült tanulók és hallgatók mutatkoztak be a magyarországi német magazinműsorban. Az aktuális díjazottak: *Bogár-Szabó András* (a pilisvörösvári Friedrich Schiller Gimnázium tanulója), *Emmert Anett Eliza* (a bajai Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja tanulója), *Tavaszi Krisztina* (a veszprémi Lovassy László Gimnázium tanulója), valamint *Weimert Éva* (óvodapedagógus, a bajai Eötvös József Tanárképző Főiskola volt hallgatója).

A [Dokuzóna](#) című magazinműsorban hamarosan egy 52 perces összeállítást is láthatnak a nézők. Az adások időpontjai: január 25-én (hétfőn) 22:30 órakor a Duna World csatornán, az ismétlés január 30-án (szombaton) 23:30 órakor, szintén a Duna World csatornán tekinthető meg, emellett pedig hamarosan a [Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának YouTube-csatornáján](#) láthatják az érdeklődők a gálaműsor teljes online-anyagát.

„Im Jahr 2020 hat sich die Welt um uns herum verändert, die Corona-Pandemie hat uns alle sowohl im Privaten- wie auch im Berufsleben hart getroffen“, betonte in ihrer Ansprache LdU-Chefin Hock-Englender. „Wir möchten unser heutiges Galaprogramm all den Freunden und Mitstreitern widmen, die von der Krankheit betroffen worden sind und sie nicht besiegen konnten. Die Situation hat uns auch gelehrt, wie wichtig Werte sind, die wir oft nicht mehr beachtet haben – wie Gesundheit, menschliche Kontakte, Nächstenliebe.“ (Den Wortlaut der Rede lesen Sie [hier](#).)

– 2020-ban nagyot fordult velünk a világ, a koronavírusjárvány mind a magánéletünkben, mind a mindennapjainkban nagy törést okozott – hangsúlyozta ünnepi beszédében Engländerné Hock Ibolya MNOÖ-elnök. – A mai gálaműsorunkat mindazon barátaink és bajtársaink emlékének ajánljuk, akik a betegség következtében veszítették életüket. A jelenlegi helyzet az olyan értékek fontosságára tanít bennünket, melyeket hajlamosak vagyunk elfelejteni vagy alábecsülni – ilyenek az egészségünk, az emberi kapcsolataink, vagy akár a felebaráti szeretet. (A teljes beszéd [itt](#) érhető el német nyelven.)

Die **Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschtum** ist die höchste ungarndeutsche Auszeichnung, die von der Landesselbstverwaltung 1995 gegründet, und 1997 in der ersten Landesgala das erste Mal verliehen wurde. Die Auszeichnung kann jedes Jahr Ungarndeutschen, anderen ungarischen Staatsbürgern, sowie Ausländern verliehen werden, die im Interesse der Volksgruppe Hervorragendes geleistet haben und durch ihre Tätigkeit zur Bewahrung der Sprache, des materiellen und geistigen Kulturerbes, sowie der historischen Tradition des hiesigen Deutschtums beigetragen haben. Die Vollversammlung der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen entscheidet aufgrund der im Voraus eingereichten Vorschläge über die Vergabe von jährlich drei Auszeichnungen.

A **Magyarországi Németiségért Arany Dísz** a magyarországi németek legmagasabb kitüntetése, melyet a Magyarországi Német Országos Önkormányzat 1995-ben alapított. Első ízben az 1997-ben megrendezett első országos gála alkalmával adtak át. A rangos kitüntetést minden évben olyan magyarországi németek vagy magyar állampolgárok, valamint külföldi állampolgárok vehetik át, akik kiváló munkájukkal nagyban hozzájárulnak a magyarországi német nemzetiség nyelvének megőrzéséhez, a materiális és szellemi kulturális javak gyarapodásához, valamint a németiség történelmi hagyományaihoz. Az MNOÖ közgyűlése évente három díjat adományoz, a díjazottakat előzetesen benyújtott pályázatok alapján választja ki.

Die Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschtum wurde im Jahr 2021 auf Vorschlag der Deutschen Nationalitätenselbstverwaltung ihres Wohnortes Gran an **Dr. Katalin Árkossy** verliehen.

In der ungarndeutschen Gemeinde Sanktiwan war die Familie *Osztheimer*, aus der Dr. Katalin Árkossy stammt, beheimatet. Nach ihrem Studium der Germanistik und des Faches „ungarische Sprache und Literatur“ an der Eötvös-Loránd-Universität Budapest beschäftigte sich Dr. Árkossy sowohl in ihrer Diplomarbeit als auch in der Doktorarbeit mit Sprache und Gesellschaft des ungarndeutschen Bergmannsdorfes, aus dem sie kommt: damit, wie Brauchtum und Kulturgut der Ungarndeutschen trotz erzwungener Assimilationsversuche bewahrt werden können. Ihre Forschungen behandeln unter anderem auch die Möglichkeiten der Kulturtradierung und der Erneuerung kultureller Identität durch das Kennenlernen der Kultur im Dialekt.

Während ihrer Tätigkeit am Germanistischen Institut der Eötvös-Loránd-Universität Budapest leitete sie jahrelang den Lehrstuhl für Fachdidaktik. Nach der Gründung des Ungarndeutschen Forschungs- und Lehrerbildungszentrums durch *Prof. Dr. Karl Manherz* im Jahre 1994 übernahm sie die Aufgabe der Organisation und Koordination ungarndeutscher und zweisprachiger Lehrerfortbildungen und postgradualer Ausbildungen, beteiligte sich an der Gestaltung des neuen Bildungskonzeptes und des Leitbildes für das ungarndeutsche Bildungswesen, redigierte eine ungarndeutsche pädagogische Fachzeitschrift, etablierte ein postgraduales Studiums für Lehrplanentwicklungen und Zertifikat für Sprache und Literatur der Ungarndeutschen, organisierte einen Zusatzstudiengang für den deutschsprachigen Fachunterricht und zahlreiche Projekte mit deutschen Nationalitätenschulen sowie mit der Universität Eichstätt. Frau Dr. Árkossy ist seit 2006 Abgeordnete der Ungarndeutschen Selbstverwaltung in Gran.

A Magyarországi Németiségért Arany Dísztit 2021-ben az Esztergomi Német Önkormányzat felterjesztése alapján **dr. Árkossy Katalin** vehette át.

Dr. Árkossy Katalin családja, az *Osztheimer* család a magyarországi német lakta Pilisszentivánról származik. Germanisztika és magyar nyelv és irodalom szakos tanulmányainak befejeztével dr. Árkossy Katalin az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatójaként mind diplomamunkájában, mind doktori értekezésében szülőfaluja, Pilisszentiván nyelvét és társadalmát kutatta: azt, hogy a helyi német szokások és hagyományok a kikényszerített asszimilációs folyamatok ellenére miképp tudtak fennmaradni az egykori bányásztelepülésen. Kutatásaiban mindvégig nagy hangsúlyt fektetett a hagyományátadásra és a kulturális identitás megújulását előre mozdító különböző lehetőségekre, és ebben fontos szerepe volt a helyi dialektus és kultúra megismertetésének is.

Az ELTE Germanisztika Intézetében végzett munkája során hosszú évekig a Szakdidaktikai Tanszék vezetőjeként tevékenykedett. Miután *prof. dr. Manherz Károly* vezetésével 1994-ben megalakult a Magyarországi Németek Kutatási és Tanárképzési Központja, átvette a magyarországi német és a kétnyelvű pedagógus-továbbképzések, valamint a posztgraduális képzések szervezési és koordinálási feladatait. Sokéves tudományos munkásságát számos kiváló eredmény fémjelzi, így például a magyarországi német oktatásügyben a nemzetiségi oktatási terv kidolgozása, pedagógiai szakfolyóirat szerkesztése, a magyarországi németek nyelve és irodalma tantervfejlesztését célzó posztgraduális képzés és tanúsítvány életre hívása, a német szaknyelvi képzést kínáló kiegészítő szak indítása és megszervezése, ezen kívül számos nemzetiségi iskola közötti projekt lebonyolítása, az Eichstätti Egyetemmel való együttműködés megvalósítása, de számos jelentős publikáció is köszönhető neki.

Dr. Árkossy Katalin 2006 óta az Esztergomi Német Önkormányzat képviselője.

Im Jahre 2021 bekam auf die Initiative der Deutschen Selbstverwaltung Kier, auf Vorschlag der Deutschen Nationalitätenselbstverwaltungen der Tolnau und Raab-Wieselburg-Ödenburg auch **Agnes Szauer** die „Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschtum“.

Die Wurzeln binden sie an Kier im Komitat Tolnau. Nach dem Abitur studierte sie in an der Hochschule in Fünfkirchen, wo sie ihr Diplom als Lehrerin für Russisch und Deutsch erwarb. Später absolvierte sie an der ELTE einen Studiengang für deutsche Sprache und Literatur. Kindheitserlebnisse und die deutsche Muttersprache, die sie von ihrer Mutter erlernt hatte, bestimmten ihren ganzen Lebensweg: Zu Hause gelernte ungarndeutsche Lieder, Tänze und Geschichten bildeten eine feste Basis für ihre vielseitige Tätigkeit.

15 Jahre lang unterrichtete sie werdende deutsche Nationalitätenkindergärtnerinnen an der Hochschule von Ödenburg, leitete neue Methoden in der Nationalitätenkindergartenpädagogik ein. An der Apor-Vilmos-Hochschule in Waitzen bildete sie angehende Deutschlehrerinnen und -lehrer aus. Auch zurzeit nimmt sie an der Ausbildung ungarndeutscher Kindergarten- und Grundschulpädagogen an der Eötvös-Loránd-Universität teil.

Etwa 15 Jahre verbrachte sie als Hauptabteilungsleiterin des Amtes für Nationale und Ethnische Minderheiten.

Sie lebt in Budapest, aber in ihrem Heimatort Kier war und ist sie Stifterin und Organisatorin zahlreicher ungarndeutscher Veranstaltungen. Die Verwirklichung vieler Initiativen – so die Gründung einer Stiftung, Teilnahme an der Etablierung eines Nationalitätenlehrstuhls, das Erscheinen zahlreicher Bücher über Geschichte, Kultur und Küche ihres Heimatdorfes, sowie ethnographische Aktivitäten, Ausstellungen – sind ihr zu verdanken. Sie hielt zahlreiche Vorträge an diversen Konferenzen und Universitäten in ungarndeutschen Themen.

A Némekéri Német Önkormányzat kezdeményezésére a Tolna Megyei Német Önkormányzatok Szövetsége, valamint a Győr-Moson-Sopron Megyei Német Önkormányzat közös felterjesztésére alapján a Magyarországi Németiségért Arany Dísztit 2021-ben **Szauer Ágnes** is átvehette.

Gyökerei a Tolna megyei Némekérhez kötik. Német-orosz szakos diplomáját a Pécsi Tanárképző Főiskolán és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerezte. Gyermekkori emlékei és a német anyanyelve, melyet édesanyjától tanult, meghatározták egész életét: sokoldalú tevékenységéhez kiváló alapot biztosítottak a német énekek, táncok és történetek. 15 éven át oktatott leendő német nemzetiségi óvodapedagógusokat a Soproni Főiskolán, a nemzetiségi óvóképzésben új módszereket honosított meg.

A váci Apor Vilmos Főiskolán a pedagógusképzésben töltött be oktatói szerepet, melyet jelenleg az Eötvös Loránd Tudományegyetemen falai közt is folytat, a magyarországi német óvodapedagógusokat és alsó tagozatos nevelőket képző programban. Közel 15 éven át a Nemzeti és Etnikai Kisebbségek Hivatalának főosztályvezetője volt.

Budapesten él, de szülőfalujában, Némekéren a korábbi évekhez hasonlóan jelenleg is számos magyarországi német rendezvényt kezdeményez és szervez. Sok ötlet és azok megvalósítása fűződik a nevéhez, így egy alapítvány életre hívása, német nemzetiségi tanszék alapítása, a szülőfalujához kötődő, történelmi, kulturális és kulináris kötetek sokaságának megjelentetése, de ezeken túl néprajzi tevékenység és kiállítások is köszönhetők neki. Egyetemi keretek között rendszeresen ad elő különböző magyarországi német témákban.

Maria Wolfart haben auf die Initiative der Deutschen Selbstverwaltung des 13. Bezirks von Budapest die Hauptstädtische Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung für die Auszeichnung „Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschtum“ vorgeschlagen.

Die aus Bawaz, aus der Familie Stang stammende Mittelschullehrerin für Deutsch und Ungarisch unterrichtete an den deutschen Nationalitätengymnasien in Budapest, Fünfkirchen und auch in Werischwar. Talentförderung war für sie immer wichtig, und sie vermittelte während ihrer ganzen pädagogischen Laufbahn nicht nur fundierte Kenntnisse, sondern durch eigenes Engagement und Lebensführung auch Haltung, Werte, Einstellung. Auch dem ist es zu verdanken, dass viele von ihren ehemaligen Schülerinnen und Schülern aktive Mitgestalter der ungarndeutschen Szene sind.

Als wissenschaftliche Mitarbeiterin des Germanistischen Institutes der Eötvös-Loránd-Universität Budapest arbeitete sie unter anderem am ungarndeutschen Sprachatlas und befasste sich mit Sprachgeschichte und Dialektologie.

Auf drei Ebenen gestaltete sie zehn Jahre lang – und gestaltet zum Teil bis heute – die deutsche Nationalitätenpolitik mit: in der Selbstverwaltung ihres Wohnbezirkes, des 13. Bezirkes der Hauptstadt, in der der Stadt Budapest, und auch in der Vollversammlung und im Bildungsausschuss der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen arbeitete sie jahrelang mit. Seit seiner Gründung 2019 ist sie Vorsitzende des Otto-Heinek-Legats.

Seit den 1970er Jahren nahm sie an der Übersetzung von Lehrwerken ins Deutsche für die ungarndeutschen Gymnasien teil. Nach der Einführung der zweistufigen Matura wirkte sie an der Ausarbeitung der Anforderungen und Vorgaben für das Fach Volkskunde mit und beteiligte sich auch an der inhaltlichen und fachlich-pädagogischen Gestaltung der mittelfristigen Bildungsstrategie der LdU („Wurzeln und Flügel“). Sie ist als Jurymitglied bei Rezitationswettbewerben ständig präsent.

Zahlreiche Publikationen tragen ihren Namen. Eine ganz besondere Bedeutung mit persönlichem Bezug hat für sie die Monographie „In Memoriam Valeria Koch, die es hätte geben können“ (2019).

Maria Wolfart spendet die mit der Auszeichnung verbundene Geldprämie ihrem Herkunftsort Bawaz für die Restaurierung und Renovierung der Orgel der örtlichen katholischen Kirche.

A Budapest 13. Kerületi Német Önkormányzat javaslata és a Fővárosi Német Önkormányzat felterjesztése alapján a Magyarországi Németiségért Arany Dísztűt 2021-ben **Wolfart Jánosné** (született Stang Mária) is átvehette.

A Baranya megyei Babarcról származó német-magyar szakos középiskolai pedagógus a budapesti Német Nemzetiségi Gimnáziumban, a pécsi Leőwey Klára Gimnáziumban és a pilisvörösvári Friedrich Schiller Gimnáziumban is oktatott. Kiemelten fontos volt számára a tehetséggondozás, és egész pedagógiai pályafutása során igyekezett átadni mély ismereteit, valamint saját példáján keresztül is közvetíteni a magyarországi németiség értékeit. Ennek is köszönhető, hogy egykori tanítványai közül ma is sokan aktív részesei a magyarországi német közéletnek.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Germanisztika Intézetének tudományos munkatársaként részt vett a Magyarországi Német Nyelvi Atlasz elkészítésében, valamint nyelvtörténettel és dialektológiával is foglalkozott. 10 éven át három szinten is részt vállalt a magyarországi német nemzetiségpolitikában: lakhelyének, Budapest 13. kerületének német önkormányzatában, a Fővárosi Német Önkormányzatban és a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata közgyűlésében és oktatási bizottságában is aktívan közreműködött. Pedagógusként és az oktatási bizottság tagjaként részt vett az MNOÖ *Wurzeln und Flügel* (Gyökerek és szárnyak) című oktatási stratégiájának tartalmi és szakmai kidolgozásában. Számos publikáció viseli a nevét, különösen a 2019-ben megjelent, Koch Valériáról társszerzőként írt életrajzi kötete, az *In memoriam Valeria Koch, die es hätte geben können* képvisel személyes érintettsége révén nagy értéket számára.

A díjjal járó tiszteletdíjat Babarc katolikus templomi orgonájának restaurálására szülőfalujának ajánlja fel.

Anlässlich des Tages der Ungarndeutschen Selbstverwaltungen wird an verdiente Jugendliche der **Valeria-Koch-Preis** verliehen. Diese Auszeichnung – die dieses Jahr bereits zum 18. Mal vergeben wurde – erhalten einerseits Schülerinnen und Schüler der Mittelschulen, die eine hervorragende schulische Leistung an den Tag gelegt haben und sich für die Pflege des ungarndeutschen Kulturerbes besonders eifrig einsetzen; andererseits Hochschulabsolventinnen bzw. Hochschulabsolventen für ihre Diplomarbeit über ein ungarndeutsches Thema.

A Magyarországi Német Önkormányzatok Napján hagyományosan az arra érdemes fiatalokat **Koch Valéria Díjjal** jutalmazzák. Az idei évben immáron 18. alkalommal átadott kitüntetést ezúttal is olyan középiskolai tanulók és végzős főiskolai vagy egyetemi hallgatók vehették át, akik kiváló teljesítményük által a magyarországi német kulturális értékek megőrzéséhez járulnak hozzá saját korosztályukban, illetve diplomamunkájukban magyarországi német témát dolgoznak fel.

Mit dem Preis wurde zum einen die ganz besondere traditionspflegende Tätigkeit eines Abiturienten des Friedrich-Schiller-Gymnasiums Werischwar geehrt. Der im Herzen der Großen Ungarischen Tiefebene, in Kerekegyháza lebende **András Bogár-Szabó** ist zweisprachig aufgewachsen. Obwohl es in der Nähe seines Wohnortes keine aktive ungarndeutsche Gemeinschaft gibt, fand der identitätsbewusste junge Mann die zu ihm passende Art der Kultur- und Traditionspflege: er fertigt beeindruckende, oft preisgekrönte Stop-Motion-Animationsfilme – unter anderem auch zu ungarndeutschen Themen – an. Die Inspiration dazu bekommt er im Volkskundeunterricht. Seine Trilogie „Johanns Weg“ behandelt die Ansiedlung der Ungarndeutschen, die Vertreibung, sowie die für die heutigen Jugendlichen vorhandenen Möglichkeiten, ihre ungarndeutsche Identität zu leben. Bereits mehrmals nahm er erfolgreich am ungarndeutschen Jugendfilmfest „Abgedreht“ vom Ungarndeutschen Kultur- und Informationszentrum und Bibliothek in Budapest teil.

András Bogár-Szabó ist aktives Mitglied und Jugendleiter des Vereins für Ungarndeutsche Kinder.

Er möchte an der Technischen Universität Budapest Informatik auf Deutsch studieren.

Rendhagyó hagyományápoló tevékenységéért a pilisvörösvári Friedrich Schiller Gimnázium egy végzőse részesült kitüntetésben. Az Alföld szívében, Kerekegyházán élő **Bogár-Szabó András** két nyelven nőtt fel. Lakhelyének környékén nincsenek német közösségek, de a fiatalember a hagyományörzés és kultúraátadás új módját fedezte fel: stop-motion-animációkat készít, többek között magyarországi német témákban, melyek már számos elismerésben részesültek. Az inspirációt a nemzetiségi népismeret tantárgyból meríti. A *Johanns Weg* című trilógiája például a magyarországi németek betelepítését, az elűzetést és a mai fiatalok számára elérhető hagyományörző lehetőségeket helyezi a középpontba. Több alkalommal vett részt nagy sikerrel a Magyarországi Német Kulturális és Információs Központ és Könyvtár által rendezett *Abgedreht* című ifjúsági filmünnepen.

Bogár-Szabó András a Magyarországi Német Gyermekért Egyesület (VUK) ifjúsági vezetője.

Tanulmányait a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem német nyelvű informatikai képzésén szeretné folytatni.

Die nach der jung verstorbenen ungarndeutschen Dichterin benannte Auszeichnung geht dieses Jahr auch an eine Schülerin des Ungarndeutschen Bildungszentrums Baja. Die Zwölftklässlerin **Anett Eliza Emmert** ist mehrsprachig aufgewachsen: in ihrer Familie dienen neben dem Hochdeutschen auch zwei Dialekte als Verkehrssprache. Besonderer Familienhintergrund und ausgeprägte persönliche Überzeugung dienen als Motivation zu ihrer vielseitigen traditionspflegenden Tätigkeit. Sie ist Mitglied der Volkstanzgruppe ihrer Schule, singt im Schulchor, und auch im Gesangkreis „UBZ-Nachtigallen“ mit, nimmt regelmäßig an Deutsch- und Rezitationswettbewerben teil, macht bei Abgedreht mit, ist stolze Besitzerin des „Ulmer-Schachtel-Führerscheins“, der sie berechtigt, Besuchergruppen das auf dem Gelände der Schule stehende Einwanderungsdenkmal vorzustellen, und nimmt regelmäßig und aktiv an Programmen des Batschkaer Deutschen Kulturvereins teil.

Ein jedes Mitglied ihrer Familie spielt ein Instrument – Eliza Querflöte –, und auch als Familie treten sie gerne an ungarndeutschen Veranstaltungen auf.

Eliza ist aktives Mitglied der Gemeinschaft Junger Ungarndeutscher und pflegt auch Kontakte zu jungen Donauschwaben weltweit.

Sie möchte Nationalitätenkindergärtnerin werden.

A fiatalon elhunyt magyarországi német költőnőről elnevezett díjat idén a bajai Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja egyik végzős tanulója is átvehette. **Emmert Anett Eliza** többnyelvű családban nőtt fel, az irodalmi német nyelv mellett két német nyelvjárást is elsajátíthatott. Különleges családi háttere és személyes meggyőződése motiválják sokoldalú hagyományörző tevékenységét. Emmert Eliza iskolája német néptáncsoportjának aktív tagja, énekel az iskolai kórusban és az *UBZ Nachtigallen* dalkörben is. Rendszeres résztvevője a német nemzetiségi szavaló- és tanulmányi versenyeknek, valamint az Abgedreht ifjúsági filmversenynek is. Büszke tulajdonosa egy úgynevezett Ulmer Schachtel jogosítványnak, amely feljogosítja, hogy látogatócsoportoknak bemutassa az iskolája területén álló betelepítési emlékművet. Aktív résztvevője a Bácskai Német Kultúregyesület programjainak. Családjának minden tagja játszik valamilyen hangszeren, Eliza fuvalázik, így családként is szívesen muzsikálnak magyarországi német rendezvényeken.

Eliza a Magyarországi Német Fiatalok Közössége (GJU) aktív tagja és kapcsolatokat ápol fiatal dunai svábokkal a világ több pontjáról.

Nemzetiségi óvodapedagógus szeretne lenni.

Den Valeria-Koch-Preis erhält auch eine Schulabgängerin des deutschen Nationalitätenklassenzuges des László-Lovassy-Gymnasiums Wesprim. **Krisztina Tavaszi** lebt in Rendek/Ajkarendek, in einer identitätsbewussten Familie, wo der aktive Einsatz für die Pflege des ungarndeutschen Kulturerbes in mehreren Generationen natürlich ist. An der Arbeit der örtlichen Kulturvereine sowie der deutschen Selbstverwaltung von Rendek nimmt sie seit vielen Jahren aktiv teil: Zu tanzen begann sie in der Volkstanzgruppe ihres Kindergartens; sie ist gerne und regelmäßig als Moderatorin von Nationalitätenveranstaltungen, als Vorleserin an deutschsprachigen Messen tätig; als Mitglied des Deutschen Nationalitätenringkreises beteiligte sie sich an der Erstellung eines Gesangbuches, wirkt als Tonschneiderin des Rendeker Mundart-Wörterbuches mit, und plant, in der kommenden Wahlperiode auch als Abgeordnete an der Arbeit der örtlichen deutschen Selbstverwaltung einzusteigen.

Als Schülerin nahm und nimmt sie oft an Rezitations- und Sprachwettbewerben teil, und ist aktive Mitgestalterin des Nationalitätenlebens ihres Gymnasiums.

Mit ihrer Schwester zusammen erforscht sie den Stammbaum ihrer Familie.

Sie möchte Ärztin werden.

Koch Valéria Díjat vehet át a veszprémi Lovassy László Gimnázium egy végzős tanulója is. **Tavaszi Krisztina** Ajkarendeken, német nemzetiségi családban nevelkedett, melyben a magyarországi német kultúra ápolása generációk óta természetes. Évek óta aktívan vesz részt a helyi kultúregyesületek, valamint az Ajkarendeki Német Önkormányzat munkájában.

Néptáncolni még óvodásként kezdett a helyi német tánccsoportban, nemzetiségi rendezvényeken szívesen működik közre moderátorként, a német nyelvű szentmiséken pedig rendszeresen felolvas; a helyi Német Nemzetiségi Népdalkör tagjaként közreműködött egy énekeskönyv szerkesztésében, az ajkarendeki nyelvjárasszótár hanganyagának feldolgozásában pedig vágóként tevékenykedik. Azt tervezi, hogy a következő ciklusban jelöltként indul majd a helyi német önkormányzati választásokon, hogy képviselőként folytathassa a munkát szülővárosában. Rendszeres résztvevője a német nemzetiségi versmondó és nyelvi versenyeknek, és gimnáziumának hagyományörző tevékenységében is részt vállal.

Testvérével együtt családfakutatást folytat.

Orvos szeretne lenni.

Die Essgewohnheiten der Ungarndeutschen nahm Hochschulabsolventin **Eva Weimert** unter die Lupe, die mit ihrer an der József Eötvös Pädagogischen Hochschule Baja geschriebenen Diplomarbeit die Valeria-Koch-Auszeichnung verdient hat. Die aus Willand stammende junge Frau befasste sich in ihrer Arbeit vor allem mit den Merkmalen der ungarndeutschen Küche und mit dem Vergleich von veröffentlichten Rezeptbüchern. Ihre Arbeit basiert auf den gültigen Dokumenten des ungarndeutschen Bildungswesens und stellt vor, mit welchen Inhalten und Methoden in den Nationalitätenkindergärten Traditionen kindgemäß vermittelt und gepflegt werden sollen.

Eva Weimert ist seit ihrer Kindheit an kulturell aktiv: Als Kind tanzte sie in der Willander Kindertanzgruppe. Seit der dritten Klasse spielt sie Saxofon, und ist seit vielen Jahren stolzes Mitglied der Willander Jugendblaskapelle.

Sie besuchte das Valeria-Koch-Gymnasium in Fünfkirchen, und beteiligte sich auch an der traditionspflegenden Tätigkeit der schulischen Blaskapelle.

Nach dem Abitur studierte sie an der Eötvös József Pädagogischen Hochschule Baja, und ist seit 2020 studierte Nationalitätenkindergärtnerin. Ein Semester verbrachte sie in Deutschland.

Eva Weimert ist Jugendleiterin des Vereins für Ungarndeutsche Kinder.

Seit August 2020 arbeitet sie im Wetschescher Kindergarten, wo sie den Kindern Sprache und ungarndeutsche Traditionen weitergeben möchte, und wo sie sich auch der Tanzgruppe der Mitarbeiterinnen angeschlossen hat.

A magyarországi németek étkezési szokásait kutatta szakdolgozatában **Weimert Éva**, a bajai Eötvös József Tanárképző Főiskola végzett hallgatója – mindenekelőtt ezzel érdemelte ki az idei Koch Valéria Díjat. A villányi származású fiatal nő diplomamunkájában a magyarországi német konyha sajátosságait vette górcső alá, kutatásához a közelmúltban megjelent receptkiadványokat is felhasználta. Munkája a jelenleg érvényben lévő magyarországi német oktatási előírások alapján készült, ezeket figyelembe véve vizsgálta, hogy mely tartalmak és módszerek alkalmasak az ismeretek és szokások átadására a német nemzetiségi óvodai foglalkozások keretein belül.

Weimert Éva gyermekkorától a kulturális hagyományörzés aktív résztvevője: Gyermekként a Villányi Gyermektáncsoportban táncolt, 3. osztályos korától szaxofonozik, és évek óta a Villányi Ifjúsági Fúvószenekar tagja. A pécsi Koch Valéria Iskolaközpont tanulója volt és gimnáziumi éve alatt hagyományörzés céljából az iskola fúvószenekarában is játszott. Az érettség után a bajai Eötvös József Főiskolára jelentkezett, ahol 2020-ban szerezte meg német nemzetiségi óvodapedagógusi oklevelét. Egy szemesztert Németországban töltött.

Weimert Éva a Magyarországi Német Gyermekekért Egyesület (VUK) ifjúsági vezetője. 2020 augusztusa óta a vecsési óvodában dolgozik, ahol a gyermekeknek a magyarországi német hagyományokat és a nyelvet szeretné átadni, valamint az óvodai dolgozók táncsoportjához is csatlakozott.

Text und Bilder / szöveg és képek: LdU-Presse, Unser Bildschirm, Neue Zeitung